

UKRAJINSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

ÚVOD

Vzdelávací štandard z ukrajinského jazyka a literatúry je pedagogický dokument, ktorý stanovuje nielen výkon a obsah, ale umožňuje aj rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov. Pozostáva z charakteristiky a cieľov predmetu, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Predstavuje ucelený systém kognitívne odstupňovaných výkonov – učebných požiadaviek. Tieto základné požiadavky môže učiteľ bližšie špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti žiakov.

K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učiteľ môže tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací štandard z ukrajinského jazyka a literatúry je koncipovaný tak, aby učiteľ nepredkladal žiakom len hotové poznatky, ale vytváral im primerané podmienky na aktívne osvojovanie vedomostí, zručností a spôsobilostí.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Podstatou predmetu ukrajinský jazyk a literatúra je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali žiaci dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí.

Predmet ukrajinský jazyk a literatúra je procesuálne orientovaný predovšetkým na budovanie jazykovej, rečovej a komunikatívnej kompetencie žiakov, na schopnosť primerane a na dobrej jazykovej úrovni reagovať na najrozmanitejšie jazykové situácie. Jeho úlohou je podporovať aj celkový rozvoj osobnosti žiaka v komunikatívnej, poznávacej, estetickej a etickej rovine.

Výkonová časť štandardu obsahuje všeobecné a špecifické ciele daného tematického celku, ktoré majú byť splnené na konci školského roka každým žiakom.

Obsahová časť štandardu zachytáva rozsah učiva, ktorý sa má žiakovi odovzdať ako záväzné učivo z daného tematického celku v danom ročníku, aby žiaci na požadovanej úrovni zvládli primerane, vhodne a správne každú veku primeranú komunikačnú situáciu v materinskom jazyku.

CIELE PREDMETU

1. Osvojiť si jazykové, rečové vedomosti, zručnosti, návyky
 - rozvíjať jazykovú kultúru,
 - osvojiť si techniku písania a zručnosti písomného prejavu,
 - osvojiť si techniku hlasného a tichého čítania a čítania s porozumením,
 - poznať gramatické javy a uplatňovať ich v jazykovom prejave.

2. Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu ústne a písomne
 - vyjadrovať svoje myšlienky, pocity, názory ústnou a písomnou formou,
 - formulovať otázky a dokázať na ne adekvátne odpovedať,
 - obohacovať slovnú zásobu.

3. Kriticky myslieť, zaujať stanovisko
 - vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu,
 - reprodukovat' každodenný, vecný text,
 - interpretovať umelecký text,
 - tvoriť texty ústne a písomne.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

JAZYKOVÁ ZLOŽKA

Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka.	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvuková rovina jazyka, grafická stránka jazyka a pravopis	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vie správne určiť miesto prízvuku v slovách (v odlišnosti od slovenčiny). ✓ dokáže správne artikulovať a spisovne vyslovovať samohlásky, spoluhlásky. ✓ dokáže správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie. ✓ dokáže vysvetliť význam štandardizovaných pojmov a určiť ich v texte. ✓ vie správne napísať všetky tvary písmen ukrajinskej abecedy. ✓ pri tvorbe vlastného textu aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu. 	<p>hláska</p> <p>samohlásky: prízvučné a neprízvučné samohlásky</p> <p>artikulácia samohlások <i>i, y, e, a, u, o</i></p> <p>spoluhlásky: znelé a neznelé spoluhlásky; tvrdé a mäkké spoluhlásky</p> <p>písmeno</p> <p>abeceda (alfavit)</p> <p>zvukový význam písmen <i>j+a, j+u, j+e, j+I, j+o, dz, dž, šč</i>, mäkkého znaku a ich výslovnosť</p> <p>slabika</p> <p>prízvuk</p> <p>pohyblivý prízvuk</p> <p>fonetický rozbor slova</p> <p>výslovnosť a písanie predpôn <i>z-, zi-, s-, roz-, bez, pre-, pry-</i></p>

Významová/lexikálna rovina jazyka	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže vysvetliť význam štandardizovaných pojmov a vyhľadať ich v texte. ✓ dokáže určiť v slove slovotvorný základ, predponu a príponu a vysvetliť ich využitie na zmenu lexikálneho významu. ✓ dokáže v prečítanom texte vysvetliť význam slov, ktoré pozná. ✓ dokáže vybrať vhodnú jazykovú príručku a overiť v nej význam neznámych lexikálnych jednotiek. ✓ dokáže prispôbiť lexiku svojho prejavu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie. 	<p>slovná zásoba</p> <p>jednovýznamové a viacvýznamové slová</p> <p>rovnosnačné slová (synonymá)</p> <p>rovnoszvukné slová (homonymá)</p> <p>slova s opačným významom (antonymá)</p> <p>predpona, základ slova, prípona</p> <p>najčastejšie striedanie samohlások a spoluhlások v kmeňoch slov</p> <p>slovotvorné prípony -s'k-, -c'k-, -z'k-, -stv-, -ctv-, -ztv-</p> <p>zdvojenie a predĺženie spoluhlások d, z, b, s pri slovotvorbe</p>
Tvarová/morfologická rovina jazyka	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných slovných druhov. ✓ vie charakterizovať slovné druhy, ich delenie podľa ohybnosti. ✓ vie v texte identifikovať a určiť štandardizované pojmy. ✓ vie charakterizovať a určiť menné gramatické kategórie (rod, číslo, pád) v ukrajinčine v porovnaní so slovenčinou. ✓ dokáže určiť vzory podstatných mien a svoje tvrdenie zdôvodniť. ✓ dokáže vysvetliť dôležitosť gramatickej zhody medzi prídavnými 	<p>Podstatné mená</p> <p>ohybnosť</p> <p>životné a neživotné podstatné mená</p> <p>vlastné a všeobecné podstatné mená</p> <p>rod, číslo, pád podstatných mien</p> <p>podstatné mená len v jednotnom a len v množnom čísle</p> <p>vokatív</p> <p>vzory podstatných mien</p> <p>morfologická analýza podstatného mena</p>

<p>a podstatnými menami pre porozumenie textu a správne ju uplatniť pri tvorbe vlastného prejavu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vie vysvetliť význam jednotlivých stupňov prídavných mien v texte. ✓ vie urobiť morfológický a štylistický rozbor ohybných slovných druhov. ✓ vie charakterizovať a určiť slovesné gramatické kategórie (osoba, číslo, čas) v ukrajinčine a slovenčine. 	<p>Prídavné mená</p> <p>ohybnosť</p> <p>akostné, vzťahové a privlastňovacie prídavné mená</p> <p>skloňovanie a stupňovanie prídavných mien</p> <p>plné a krátke tvary prídavných mien</p> <p>prídavné mená tvrdej a mäkkej skupiny</p> <p>morfologická analýza prídavného mena</p> <hr/> <p>Slovesá</p> <p>ohybnosť</p> <p>základný tvar – neurčitok</p> <p>prítomný, minulý, budúci čas</p> <p>slovesá s časticou <i>s' a, s'</i></p> <p>písanie častice <i>ne</i> so slovesom</p> <p>morfologická analýza slovesa</p>
<p>Skladobná/syntaktická rovina jazyka</p>	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vie vysvetliť pojem veta. ✓ vie klasifikovať a určiť dvojčlenné vety. ✓ vie klasifikovať hlavné vetné členy. ✓ dokáže v jednoduchých vetách určiť hlavné vetné členy a zdôvodniť ich funkciu. 	<p>slovné spojenie</p> <p>typy slovných spojení</p> <p>nadradené a podradené slovo</p> <p>veta</p> <p>vety podľa obsahu: oznamovacie, opytovacie, želacie</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže na základe analýzy rozlíšiť jednotlivé typy viet. ✓ dokáže samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. 	<p>jednoduchá veta holá a rozvitá veta veta s viacnásobnými členom dvojčlenná veta základné vetné členy: podmet a prísudok</p>
<p>Sloh</p>	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ sa dokáže zapojiť do rozhovoru a rešpektuje základné komunikačné pravidlá. ✓ dokáže vyžiadať a podávať informácie (simulovanie situácií – pozdrav, oslovenie, predstavenie sa, privítanie, rozlúčenie, prosba, želanie, poďakovanie, ospravedlnenie). ✓ dokáže v akomkoľvek texte, ktorý je primeraný úrovni daného ročníka, vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a správne spojiť jednotlivé údaje do komplexnej informácie. ✓ dokáže prerozprávať obsah umeleckého textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti. ✓ dokáže na základe analýzy vytvoriť osnovu prečítaného textu. ✓ dokáže vytvoriť osnovu pripravovaného textu. ✓ dokáže z obsahového i formálneho hľadiska správne vybrať text a odôvodniť výber textu v konkrétnej situácii. 	<p>osnova odsek dialóg pozdrav, oslovenie informácia list oznam správa rozprávací slohový postup opisný slohový postup</p>

<ul style="list-style-type: none">✓ dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch.✓ dokáže navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľom písania.✓ dokáže na základe analýzy stanovenej komunikačnej situácie vybrať vhodný slohový útvar/žáner, ktorý zosúladí s témou písania a svoje rozhodnutie vie zdôvodniť.✓ dokáže vysvetliť význam štandardizovaných pojmov.	
--	--

Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 6. ročníka.	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvuková rovina jazyka, grafická stránka jazyka a pravopisu	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže vysvetliť význam štandardizovaných pojmov a určiť ich v texte. ✓ vie správne uplatniť pravidlá písania apostrofu, mäkkého znaku, zdvojenia. ✓ pri tvorbe vlastného textu aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu. ✓ dokáže správne artikulovať a spisovne vyslovovať slová s apostrofom. ✓ dokáže samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie. 	<p>mäkký znak – mäkkosť v ukrajinčine</p> <p>apostrof</p> <p>spojenia <i>їо</i> a <i>ьо</i></p> <p>fonetika</p> <p>ortoepia</p> <p>ortografia</p>
Významová/lexikálna rovina jazyka	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže vysvetliť význam štandardizovaných pojmov a vyhľadať ich v texte. ✓ dokáže vyhľadať určené lexikálne prostriedky v texte. 	<p>lexikálny význam slova</p> <p>jednovýznamové a viacvýznamové slová</p> <p>priamy a prenesený význam slov</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže prispôsobiť lexiku svojho prejavu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie a pri tvorbe vlastného textu využíva čo najširšiu slovnú zásobu s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl. ✓ dokáže charakterizovať a vybrať vhodný jazykový slovník (a overiť v ňom význam lexikálnych jednotiek). ✓ dokáže v prečítanom texte vysvetliť význam slov, ktoré pozná. ✓ dokáže na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam slov, ktoré nepozná a overiť si ho v jazykových slovníkoch. 	<p>synonymá, antonymá, homonymá</p>
<p>Tvarová/morfologická rovina jazyka</p>	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných slovných druhov. ✓ vie charakterizovať slovné druhy, ich delenie podľa ohybnosti. ✓ vie v texte identifikovať a určiť ohybné slovné druhy. ✓ vie charakterizovať a určiť menné gramatické kategórie (rod, číslo, pád) v ukrajinčine v porovnaní so slovenčinou. ✓ dodržiava pri písaní vlastných podstatných mien ich pravopis (rozdiely v ukrajinčine a slovenčine). ✓ dokáže vysvetliť dôležitosť gramatickej zhody medzi prídavnými a podstatnými menami pre porozumenie textu a správne ju 	<p>Podstatné mená</p> <p>konkrétne – abstraktné</p> <p>vlastné mená</p> <p>pomnožné podstatné mená a rod pomnožných podstatných mien</p> <p>nesklonné podstatné mená</p> <p>pravopis častice <i>ne</i> s podstatnými menami</p> <hr/> <p>Prídavné mená</p> <p>tvorenie prídavných mien</p> <p>častica <i>ne</i> s prídavnými menami</p> <p>pravopis zložených prídavných mien</p>

<p>uplatniť pri tvorbe vlastného prejavu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vie správne použiť zámená vo vetách, aby nedošlo k nedorozumeniu pri ich viacnásobnom použití. ✓ vie vo svojom prejave správne uplatniť pravopis základných a radových čísloviek so zreteľom na písanie mäkkého znaku na konci a uprostred slov. ✓ vie urobiť morfológický a štylistický rozbor ohybných slovných druhov. 	<p>Číslovky</p> <p>základné a radové jednoduché a zložené rod, číslo, pád číslovky v dátume</p> <hr/> <p>Zámená</p> <p>osobné, privlastňovacie, ukazovacie, zvrätané, opytovacie a vzťahové označené a neoznačené</p>
<p>Skladobná/syntaktická rovina jazyka</p>	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vie klasifikovať a určiť vety podľa členitosti (jednočlenné, dvojčlenné). ✓ dokáže samostatne tvoriť jednočlenné a dvojčlenné vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. ✓ vie klasifikovať a určiť vetné členy (hlavné a vedľajšie). ✓ vie klasifikovať, určiť a tvoriť holé a rozvité vety. ✓ vie transformovať priamu reč na nepriamu. Pri tvorbe vlastného prejavu dodržiava pravidlá písania priamej reči. ✓ pri hlasnom čítaní textu intonáciou hlasu odlišuje priamu reč od nepriamej. 	<p>holá veta rozvitá veta hlavné a vedľajšie vetné členy jednočlenná, dvojčlenná veta úplná, neúplná veta priama reč nepriama reč</p>

Sloh	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie. ✓ dokáže vytvoriť konspekt/poznámky v súlade s logikou východiskového textu. ✓ dokáže v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať vhodné informácie, zapísať si ich a využiť vo vlastnom texte. ✓ dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch. ✓ dokáže charakterizovať formálnu úpravu jednotlivých slohových útvarov/žánrov a uplatňuje ju pri písaní vlastných textov. 	<p>oznámenie</p> <p>správa</p> <p>konspekt/poznámky</p> <p>citát</p>

Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka.	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Významová/lexikálna rovina jazyka	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže vysvetliť význam štandardizovaných pojmov a vyhľadať ich v texte. ✓ vie vysvetliť systém slovnej zásoby a jej členenie v súlade s obsahovým štandardom. ✓ dokáže určiť v slove slovotvorný základ, predponu a príponu a vysvetliť ich využitie na zmenu lexikálneho významu. ✓ dokáže v texte priradiť základové slovo k odvodenému slovu a naopak. ✓ dokáže určiť slová, z ktorých vzniklo zložené slovo. ✓ dokáže vysvetliť pojmy skratka, značka, vytvoriť ich a použiť v texte. ✓ dokáže vyhľadať určené lexikálne prostriedky v texte a posúdiť ich štylistický význam. ✓ dokáže analyzovať text po lexikálnej stránke a vysvetliť štylistický význam jazykových prostriedkov v texte. ✓ dokáže prispôsobiť lexiku svojho prejavu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie. 	<p>Slovná zásoba</p> <p>slovná zásoba</p> <p>spisovné slová – nespisovné slová</p> <p>zastarané slová – nové slová</p> <p>slangové slová</p> <p>skratky, značky</p> <hr/> <p>Tvorenie slov</p> <p>tvorenie slov predponami, príponami</p> <p>základové slovo</p> <p>odvodené slovo</p> <p>slovotvorný základ</p> <p>skladanie</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie vysvetliť základné typy tvorenia slov. ✓ vo svojom prejave dokáže využiť rôzne spôsoby obohacovania slovnej zásoby (odvodzovanie, skladanie, skracovanie slov, prenášanie významu). 	
Tvarová/morfologická rovina jazyka	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov. ✓ vie charakterizovať a určiť slovesné gramatické kategórie (osoba, číslo, čas, vid) v ukrajinčine a slovenčine. ✓ vie v texte identifikovať a určiť neohybné slovné druhy. ✓ vie v ústnom a písomnom prejave správne tvoriť jednotlivé stupne prísloviak. ✓ dokáže vysvetliť štylistickú funkciu stupňovania prísloviak v texte. ✓ vo svojom prejave správne využíva priraďovacie a podrad'ovacie spojky. ✓ vie vo svojom prejave správne uplatniť pravopis častice (<i>he</i>), ktorá má v ukrajinskom jazyku svoje pravidlá pri jednotlivých slovných druhoch. ✓ dokáže vysvetliť štylistickú funkciu častíc v prísloviach. 	<p>Slovesá</p> <p>činný a trpný rod príčastie dokonavého a nedokonavého vidu typické slovné spojenia s príčastím</p>
	<p>Príslovky</p> <p>delenie stupňovanie pravopis (zdvojené spoluhlásky) častica <i>ne</i> s príslovkami</p>
	<p>Predložky</p> <p>odlišnosti používania jednotlivých pádových predložiek</p>
	<p>Spojky</p> <p>delenie pravopis</p>

<p>✓ dokáže vysvetliť štylistickú funkciu citosloviec v umeleckej tvorbe, obzvlášť v poézii.</p>	<p>Častice delenie pravopis častica ne s rôznymi slovnými druhmi</p>
	<p>Citoslovčia interpunkcia</p>
<p>Sloh</p>	
<p>Žiak</p> <p>✓ dokáže samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie.</p> <p>✓ dokáže z obsahového i formálneho hľadiska správne vybrať text a odôvodniť výber textu v konkrétnej situácii.</p> <p>✓ dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch.</p> <p>✓ sa dokáže zapojiť do rozhovoru a rešpektuje základné komunikačné pravidlá.</p> <p>✓ dokáže vhodne začať a ukončiť svoj prejav a použiť pritom vhodné výrazové prostriedky.</p>	<p>opis: dynamický, umelecký</p> <p>rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba)</p> <p>projekt</p> <p>správa o riešení/výsledku projektu ústna/písomná</p> <p>diskusia</p> <p>dialóg</p> <p>artikulácia</p> <p>silá hlasu</p> <p>gestikulácia</p> <p>mimika</p> <p>postoj</p>

<ul style="list-style-type: none">✓ dokáže v danej komunikačnej situácii použiť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje.✓ vie primerane gestikulovať, používať vhodnú mimiku a dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim v danej komunikačnej situácii.✓ dokáže zhodnotiť obsah a kvalitu ústnych prejavov spolužiakov a reagovať na ne spoločensky vhodným spôsobom.	
---	--

Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 8. ročníka.	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Tvarová/morfologická rovina jazyka	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov. ✓ vie charakterizovať slovné druhy, ich delenie podľa ohybnosti, vecného významu a vetnočlenskej platnosti. ✓ vie v texte identifikovať a určiť ohybné a neohybné slovné druhy. ✓ vie charakterizovať a určiť menné gramatické kategórie (rod, číslo, pád) v ukrajínčine v porovnaní so slovenčinou. ✓ dokáže vysvetliť dôležitosť gramatickej zhody medzi prídavnými a podstatnými menami pre porozumenie textu a správne ju uplatniť pri tvorbe vlastného prejavu. ✓ vie vo svojom prejave správne uplatniť pravopis základných a radových čísloviek so zreteľom na písanie mäkkého znaku na konci a uprostred slov. ✓ vie vo svojom prejave správne uplatniť pravopis čísloviek s koncovými slovami (-сотий, -тисячний, -мільйонний, -мільярдний). ✓ vie urobiť morfologický a štylistický rozbor ohybných slovných 	<p>Podstatné mená</p> <p>všeobecná charakteristika</p> <p>morfologické vlastnosti podstatného mena</p> <p>štruktúra kategórií podstatného mena</p> <p>pády v ukrajinskom jazyku</p> <p>kategória množstva</p>
	<p>Prídavné mená</p> <p>morfologické vlastnosti prídavného mena</p> <p>skloňovanie prídavných mien</p> <p>tvorenie stupňov prídavných mien</p> <p>syntaktický význam</p>
	<p>Číslovky</p> <p>skloňovanie čísloviek</p> <p>zhoda podstatných mien s číslovkami</p> <p>kategória množstva</p> <p>základné a radové číslovky času</p>
	<p>Slovesá</p> <p>slovesné časy</p>

<p>druhov.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vie charakterizovať a určiť slovesné gramatické kategórie (osoba, číslo, čas, spôsob, vid) v ukrajinčine a slovenčine. ✓ dokáže vysvetliť využitie zámeny jednotlivých slovesných foriem pri určovaní sémantických rozdielov v umeleckej literatúre. ✓ vie v ústnom a písomnom prejave správne tvoriť jednotlivé stupne prídavných mien a prísloviak. ✓ dokáže vysvetliť štylistickú funkciu stupňovania prídavných mien a prísloviak v texte. 	<p>neosobné slovesá spôsob sloviess slovesný vid časovanie sloviess príčasie od sloviess</p> <hr/> <p><i>Neohybné slovné druhy</i> pravopis neohybných slovných druhov príslovky spojky citoslovčia predložky</p>
<p>Skladobná/syntaktická rovina jazyka</p>	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vie vysvetliť štandardizované pojmy a určiť ich v texte. ✓ vie vysvetliť pojem veta. ✓ vie klasifikovať a určiť vety podľa členitosti (jednočlenné, slovesné – menné, dvojčlenné). ✓ dokáže v jednoduchých vetách určiť hlavné a vedľajšie vetné členy, zdôvodniť ich funkciu. ✓ dokáže v texte uplatniť oddelené vetné členy a použiť správnu interpunkciu. 	<p><i>Slovné spojenia a vety</i> typy viet podľa cieľa vyslovenia poradie slov vo vete logický prízvuk</p> <hr/> <p><i>Dvojčlenné vety</i> hlavné vetné členy pomlčka medzi podmetom a prísudkom správne používanie prísudku, vyjadreného slovným spojením alebo skráteným slovom</p>

<p>✓ vie transformovať priamu reč na nepriamu. Pri tvorbe vlastného prejavu dodržiava pravidlá písania priamej reči.</p>	<p>vedľajšie vetné členy prístavok ako typ prívlastku</p>
<p>✓ pri hlasnom čítaní textu intonáciou hlasu odlišuje priamu reč od nepriamej.</p>	<p>Jednočlenné vety neosobné vety nominatívne vety neúplné vety pomlčka v neúplných vetách</p>
	<p>Vety s viacnásobnými vetnými členmi interpunkcia pri viacnásobných vetných členoch</p>
	<p>Oddelené vedľajšie vetné členy oddelené prívlastky oddelené prístavky oddelené príslovkové určenia interpunkčné znamienka pri oddelených príslovkových určeníach</p>
	<p>Interpunkcia systém interpunkčných znamienok</p>
	<p>Priama reč a dialóg vety s priamou rečou interpunkcia pri priamej reči interpunkcia pri nepriamej reči interpunkcia v citátoch</p>

Sloh	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ sa dokáže zapojiť do rozhovoru a rešpektuje základné komunikačné pravidlá. ✓ vie primerane gestikulovať, používať vhodnú mimiku a dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim v danej komunikačnej situácii. ✓ dokáže samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie. ✓ dokáže z obsahového i formálneho hľadiska správne vybrať text a odôvodniť výber textu v konkrétnej situácii. ✓ dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch. 	<p>opis: statický, dynamický</p> <p>rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba)</p> <p>diskusia</p> <p>artikulácia</p> <p>silu hlasu</p> <p>gestikulácia</p> <p>mimika</p> <p>postoj</p>

Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka.	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Významová/lexikálna rovina jazyka	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže vysvetliť význam štandardizovaných pojmov a vyhľadať ich v texte. ✓ vie vysvetliť systém slovnej zásoby a jej členenie v súlade s obsahovým štandardom. ✓ dokáže rozlíšiť spisovné a nespisovné slová a použiť ich vo vlastnom texte. ✓ dokáže rozlíšiť jednovýznamové a viacvýznamové slová a použiť ich vo vlastnom texte. ✓ dokáže vyhľadať určené lexikálne prostriedky v texte a posúdiť ich štylistický význam. ✓ dokáže analyzovať text po lexikálnej stránke a vysvetliť štylistický význam jazykových prostriedkov v texte. ✓ dokáže prispôsobiť lexiku svojho prejavu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie. 	<p>slovná zásoba</p> <p>spisovné slová – nespisovné slová</p> <p>domáce slová – cudzie slová</p> <p>zastarané slová – nové slová</p> <p>slangové slová</p> <p>neutrálne – citovo zafarbené slová</p>
Tvarová/morfologická rovina jazyka	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných 	<p>slovné druhy</p>

<p>a neohybných slovných druhov.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vie charakterizovať slovné druhy, ich delenie podľa ohybnosti, vecného významu a vetnočlenskej platnosti. ✓ vie v texte identifikovať a určiť ohybné slovné druhy. ✓ vie urobiť morfológický a štylistický rozbor ohybných slovných druhov. ✓ vie v texte identifikovať a určiť neohybné slovné druhy. 	<p>podstatné mená prídavné mená číslovky zámená slovesá príslovky predložky častice spojky citoslovčia</p>
<p>Skladobná/syntaktická rovina jazyka</p>	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vie vysvetliť pojem veta. ✓ vie klasifikovať a určiť vetné členy (hlavné a vedľajšie). ✓ vie klasifikovať a určiť vety podľa zloženia (jednoduchá a zložená veta – súvetie). ✓ vie klasifikovať a určiť prirad'ovacie a podrad'ovacie súvetie. ✓ dokáže samostatne tvoriť jednoduché súvetia s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. ✓ dokáže pri tvorbe jednoduchých súvetí správne používať hlavné 	<p>jednoduchá veta súvetie podrad'ovacie súvetie prirad'ovacie súvetie bezspojkové súvetie hlavné vetné členy: podmet, prísudok vedľajšie vetné členy: prívlastok, predmet, príslovkové určenie interpunkcia</p>

vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich funkciu.	
Sloh	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ sa dokáže zapojiť do rozhovoru a rešpektuje základné komunikačné pravidlá. ✓ vie primerane gestikulovať, používať vhodnú mimiku a dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim v danej komunikačnej situácii. ✓ dokáže samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie. ✓ dokáže z obsahového i formálneho hľadiska správne vybrať text a odôvodniť výber textu v konkrétnej situácii. ✓ dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch. 	<p>životopis</p> <p>úvaha</p> <p>žiadosť</p>

LITERÁRNA ZLOŽKA

Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka.	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Ukrajinská literatúra	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže plynulo, výrazne a so správnou výslovnosťou prečítať literárny text. ✓ pri prednese dokáže frázovať text a vystihnúť vzťah medzi umeleckými prostriedkami a zmyslom literárneho textu. ✓ vie charakterizovať literárne druhy žánre v rozsahu stanovenom obsahovým štandardom. ✓ vie vysvetliť význam umeleckej literatúry v živote spoločnosti. ✓ chápe estetický zmysel umenia a umeleckej literatúry, rozumie estetickú poznávaciu funkciu umeleckého diela a vie tieto pojmy uplatniť pri interpretácii akéhokoľvek primeraného literárneho diela. ✓ vie vysvetliť význam štandardizovaných pojmov. ✓ dokáže vyhľadať v literárnom diele hlavné a vedľajšie postavy. ✓ dokáže charakterizovať hlavné postavy z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie podložiť argumentmi. ✓ vie charakterizovať ukrajinskú literatúru na Slovensku a tvorbu jej 	<ul style="list-style-type: none"> umelecká literatúra literárna tvorba ukrajinskej menšiny na Slovensku literárne druhy a žánre postava pásmo autora pásmo postáv odsek kapitola veršovaná a neveršovaná tvorba výrazové prostriedky rozprávka ľudová pieseň kalendárno-obradová poézia koledy vinše

predstaviť ov.	
----------------	--

Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 6. ročníka.	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Ukrajinská literatúra	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže recitovať báseň tak, aby vyjadril rytmickú usporiadanosť básnického textu, správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť. ✓ dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. ✓ vie charakterizovať literárne druhy, žánre v rozsahu stanovenom obsahovým štandardom. ✓ vie vysvetliť význam štandardizovaných pojmov. ✓ dokáže vyvodiť z bájky mravné ponaučenie. ✓ dokáže vysvetliť, ako sú zoradené informácie v encyklopédii. ✓ dokáže vytvoriť encyklopedické heslo. ✓ dokáže v encyklopédii vyhľadať informácie podľa hesiel. ✓ dokáže získať potrebné informácie v príslušnej encyklopédii a použiť ich. ✓ vie charakterizovať ľudovú slovesnosť a jej žánre. 	<p>strofa, verš, rytmus, rým</p> <p>balada</p> <p>bájka</p> <p>encyklopédia</p> <p>dialóg, monológ</p> <p>sujet</p> <p>literárny obraz</p> <p>literárny portrét</p> <p>autorský jazyk a jazyk hrdinov</p> <p>repliky a “rémarky”</p> <hr/> <p><i>Ukrajinská ústna ľudová poetická tvorba</i></p> <p>lyrické piesne</p> <p>historické piesne</p> <p>ukrajinské piesne – balady</p> <p>ukrajinské ľudové príbehy a legendy</p> <p>piesne literárneho pôvodu</p>

Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka.	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Ukrajinská literatúra	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže plynulo, výrazne a so správnou výslovnosťou prečítať literárny text. ✓ pri prednese dokáže frázovať text a vystihnúť vzťah medzi umeleckými prostriedkami a zmyslom literárneho textu. ✓ vie charakterizovať základné literárne druhy (lyrika, epika, dráma), ✓ vie charakterizovať literárne žánre v rozsahu stanovenom obsahovým štandardom. 	<p>lyrika, epika, dráma</p> <p>novela</p> <p>opovidanňa</p> <p>povešť</p> <p>román</p> <p>verš</p> <p>spivomovka</p> <p>vertepná dráma</p> <p>kalendárna a obradová poézia</p> <p>koľadky</p> <p>vesňanky</p> <p>vinčuvanňa</p> <p>rusaľni pisni</p> <p>obrjadovi pisni</p> <p>obžinkovi pisni</p> <p>prytči</p>

Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 8. ročníka.	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Ukrajinská literatúra	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže plynulo, výrazne a so správnou výslovnosťou prečítať literárny text. ✓ pri prednese dokáže frázovať text a vystihnúť vzťah medzi umeleckými prostriedkami a zmyslom literárneho textu. ✓ vie vysvetliť význam štandardizovaných pojmov. ✓ dokáže na základe analýzy literárneho diela identifikovať jeho vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie odôvodniť. ✓ dokáže vymyslieť povesť viažucu sa na konkrétne miesto v regióne, historickú udalosť alebo postavu. ✓ dokáže na základe analýzy odlíšiť náučný text od umeleckého textu a svoj názor odôvodniť. ✓ dokáže plynulo prečítať dramatický text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť. ✓ dokáže výrazne prečítať prehovory jednotlivých postáv dramatického textu v súlade s ich charakterom. ✓ dokáže zdramatizovať literárny text do podoby jednoduchého scenára. ✓ dokáže vyjadriť svoj divácky zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. 	<p>Poézia</p> <p>pejzažná (prírodná) lyrika ódy hymny modlitby</p>
	<p>Próza</p> <p>opovídanňa téma kompozícia sujet novela povešť román denník reportáž náučná literatúra</p>
	<p>Dráma</p> <p>dráma scenár</p>

Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka.	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Ukrajinská literatúra	
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vie charakterizovať ukrajinskú literatúru prelomu 19. a 20. storočia. ✓ vie charakterizovať literárne diela v ukrajinskej literatúre na prelome 19. a 20. storočia. ✓ vie pracovať s textami diel obdobia na prelome storočí. ✓ vie charakterizovať spoločenské a kultúrne podmienky vzniku novodobej literatúry. ✓ vie charakterizovať tvorbu literárnych predstaviteľov novodobej literatúry. ✓ vie charakterizovať literatúru povojnového obdobia a vymenovať jej predstaviteľov a ich tvorbu. ✓ dokáže vysvetliť význam štandardizovaných pojmov. 	ukrajinská literatúra koncom 19. a začiatkom 20. storočia
	ukrajinská literatúra 20. storočia alebo novodobá literatúra
	ukrajinská povojnová umelecká literatúra
	posvjata epitafia paródia poézia v próze intímna lyrika náčrt sociálno-pobutová povisť